quod principes Chriſtiani poſſunt licitè, ac meritoriè auferre pueros Iudæorũ, q in ſuis exiſtant dominijs, & eos baptiſmo offerre inuitis parentibus, ad qđ inducũt rõnes ad hoc introductas. Et itẽ qm̃ principes Chriſtiani poſſunt filios illos in terrenã redigere ſeruitutẽ: ergo multo plus ſeruitutẽ diuinam. Dicit quoq; opinio iſta, quòd pueri tales ſuſcipiunt uerũ baptiſmũ. Secũda opinio eſt, quod iſtud oino illicitum ſit pp motiua p̃habita. Et quamuis pueri tales de facto taliter baptizentur, non tñ accipiunt uerum baptiſma: qm̃ ad ſuſcipiendum baptiſmũ ad minus requirit̃ intentio directa, uel interp̃tatiua. Interp̃tatiua aũt paruulorũ, illorũ uolõtas, vr̃ eſſe uoluntas parentũ. Vñ, & olim in lege naturæ in fide ſaluabantur parentũ. Tertia opininio eſt, qđ non liceat paruulos tales baptizare inuitis parentibus: ſi fiat, uerè ſunt baptiz ati, quemadmodũ ẽt ſi filij Chriſtianorũ parentũ, inuitis ipſis parentibus baptizentur, baptizati uerę ſunt. Hæc Durandus, q ſe fatetur ſecundæ opinioni potiùs conſentire, quã tũ ad id, quod dicit illicitũ eſſe pueros illos baptizari ꝯ uoluntatẽ parentũ, attamen dubitare ſe perhiber de hoc, an pueri illi in caſu illo ueraciter baptizentur.

Dionyſi. contra Durandum.

Quo circa ſciẽdum, quod ſecunda illa opinio eſt, quã ſequitur Thomas, quãtũ ad hoc, in quo & Durandus concordat. ſed non puto id fuiſſe de mente beati Thomæ, ꝙ paruuli tales non baptizentur in caſu huiuſmodi. imo vr̃ ſenſiſſe contrarium, dicendo, quòd periculoſum eſſet pueros illos ſic baptizare propter periculũ, fidei utporè qm̃ pueri ſic baptizati, facili occaſione forſan deſererent in ductione ſuorũ parentũ fidem ſuſceptam, ĩ quibus uerbis videtur ſentire, quod ſi baptizentur, fidem recipiat. & eadem ratione cætera dona ac uirtutes quæ in baptiſmate infunduntur.

Scotus.

¶ Inſuper Scotus circa hæc ſcribit: De paruulis Iudeorum, & infidelium aliorum, dicitur, quòd nõ ſint baptizandi inuitis parentibus, quia aut redertur parentibus baptizati, & tunc ſubuerterẽtur: aut non redderentur parentibus, & ſic fieret ipſis iniuria: quia dum paruuli ſunt, parentes habent ius ſuper eos. Verum hæc ratio, & ſi concludat de priuata perſona: non tamen vr̃ conciudere de principe cui ſubiecti ſunt illi regimine reipublicæ. Hinc breuitur dico, quòd ſi princeps hoc faceret cũ cautela bona ita, ut parẽtes non cognoſcerẽt hoc futurum, ne pueros ipſos occiderent, baptizatos quoq; facerent religioſè educari, bonum eſſet: imo, quòd plus eſt, crederẽ reliogioſè fieri, ſi princeps etiã ipſos parentes incredulis minis, atq; teroribus cogerent ad baptiſmũ, quod ꝓbari uř, quia ſimile cõmendat conſilium Toletanum, factum tempore religioſiſsimi principis Aſſebuci &c. Hæc Scotus.

Contra Scotum.

¶ Qui de his plura conſcribit, in quibus quicqd ſit de ueritate principalis qnæſiti, videtur ſibijpſi contrarius. Si qudem paulo ante in hac ipſa diſtinctione aſſeruit: Deus qui dixit per ſapientem, Fili p̃be cor tuum mihi, non uult aliquem omnino inuitum aſcribit familiæ ſuæ. Aſſumens aũt baptiſmũ aſſcribit̃ ꝑ hoc familiæ Chriſti. Inſuper Theologi & Iuriſtæ concorditer dicunt, quod, hi qui nunquã fuerũt in fide, non ſunt cogendi ad fidem. Vnde dũ Conſtantinus Imperator conuerſus, & baptizatus uoluit Romanos ad fidẽ compellere, Sanctus Syluester perſuaſit ei opoſitum: Iacobus quoq; apoſtolus dixit: Non eſt noſtræ diſciplinæ quenquam ad fidem compellere. Præterea, quod Scotus allegat pro ſua opinione ex toletano conſilio, militat contra ipſum: quia ibidem ſic legitur. Præcepit ſancta ſynodus nemini deinceps ad credendum uim inferre &c. ut ſupra, quo conſtat, quod & ſi ante hoc extitit factũ, ſynodus illa prohibuit hoc fieri ultra.

Prout. 23.

Reſpõſio Dionyſij carthuſiani.

¶ Itaq; in hac re conſentio rñſioni Thomæ, non tamen propter eins motiua: quoniam non vidẽtur concludere. Cum enim omne ius naturale, ac diuinum ab æterna, & increata lege, ac ſapientia ſuper glorioſiſsimi creatoris profluxerit, & ſit quædam expreſsio, directio, ac determinatio eius, conſtat, ꝙ nullum ius naturale, ſeu diuinum, aut poſitiuum obliget, & aſtringat, niſi inquãtum manet ſub regula, tenore, ac ordine iuris diuini, & increati. Cum ergo ex iure increato parentibus ſit conceſſum. ut auctoritatẽ, curam, & diſpoſitionẽ habeãt ſuper ſobolem ſuam, præſertim ante uſum liberi arbitrij, ad hoc ut ſalubriter prouideant, dirigant. & gubernent eandẽ ſecundũ dictamen, & exigentiam iuris increati: dum certũ eſt, qđ parentes hac auctoritate, & poteſtate totaliter abutantur, & ſobolẽ ſuam æternæ ſecum auerſioni à Deo ac condẽnationi inuoluere quærãt. nõ eſt ipſis in hoc deferendũ: Nec ſit eis iniuria, ſi habens auctoritatem ſubtrahat eorum abuſui, peruerſitati, infidelitati filios eorum, ac filias, quatenus ſalubriter educẽtur: quemadmodũ ẽt pręlato ſuperioriori licitũ eſt prælato inferiori prorſus peruerſo, ſcandalo ſubuerſionem ſuorũ quærenti, reſiſtere, & ipſum deponere, ac ſubditos periclitantes ideo nec prælato cõmittere. Deniq;, ſicut in vltima diſtinctione libri ſecundi circa finẽ copioſè, & euidẽter mõſtratũ eſt, In coordinatiõe poteſtatũ, poteſtas inferior non obligat in his, quæ ſunt contra ſuperioris ptãtis imperium, & cenſurã Ad iſtud quoq; probãdũ valet ratio, in huius q̃ſtionis principio poſita. Hinc quantũ ad principale, cõſentio Thomæ, ob alia tñ motiua, potiſsimè, quãtũ ad Iudæos. de quibus omnipotes in ſua prouidentia ſtatuit, vt vſq; in finẽ mũdi in ſuis remanent poſteris, quatenus prædeſtinati ex ipſis, tempore deſuper præſtituo naſcantur, conuertantur, martyrizẽtur, ac alijs modis ſalubriter conſummentur. Ob alias quoque utilitates vult Deus, ut inter Chriſtianos uiuere Permittantur, ſuoſq; ritus ſaltẽ in parte exercere. Vnde, & Chr̃s proteſtatur in Pſal. Deus oſtdıtẽ mihi ſuꝑ inimicos meos ne occidas eos, ne qñ abluiſcantur populi mei. Quod ſi objciat̃, ob hoc nõ oportere tã multos Iudæos manere incredulos: Dicendũ, ꝙ nobis incertũ eſt, quos ex qbus uelit ꝓducere Deꝰ. Imò (qm̃ teſte Apo.) oĩa pp electos, puto quod nec alios incredulos, nec reprobos Chiſtianos ſuperbonus, & ſuperſapiens Deus taliter continuaret, & multiplicaret, niſi quidem, imò multis, & quaſi innumerabiles electi eſſent naſcituri ex eis, ſiue ob alia bona, q̃ elicit Deus ex malis. Nihilonns pium videtur, ut ſi principes Chriſtiani proſternant in bello incredulos, & terras eorum iure prælij adipiſcantur, paruulos eorundem faciant baptizari, & inter fideles corporaliter, ac ſpiritualiter enutriri.

¶ Poſtræmò primũ illud Thomæ motiuũ, quod ſcilicet maximam auctoritatem hꝫ conſuetudo eccleſię, rationabilis perſuaſio eſſe uidetur. Infra demũ habebitur, quod infideles, qui nunquàm Chriſtiani fuerunt non ſint ad baptiſmum cogendi.

¶ Præterea adhuc aliqua circa iſtam diſtinctionem quæruntur, videlicet vtrum ſanctificati utero eſſent baptizandi. Et item, utrum iam iuſti, & uirtuoſi baptizandi exiſtant. Et uidetur, quòd non, cũ baptiſmus contra orignali ordinetur peccatum, à quo illi iam purgati ſunt, Cumq́ue in charitate,

&